

«Рассмотрено» На заседании МО Протокол №1 от «28» 08. 2023 г	«Согласовано» Зам. директора по УВР <i>Н.И. Цыбикова</i> Цыбикова Н.И. «28»08.2023 г	«Утверждаю» Директор школы <i>Н.В. Очирова</i> Очирова Н.В./ Приказ №395 от «28»08.2023г
---	--	--

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

по учебному курсу «Бурятская литература» 6 класс (базовый уровень)

Разработана учителем бурятского языка и литературы
Цыбиковой Н.И.,
высшая квалификационная категория

1.Тайлбари бэшэг

Тус программа гүрэнэй Федеральна стандарт, Буряад Республикын Хуралсалай болон эрдэм ухаанай министерствын туршалгын программа дээрэ үндэһэлэгдэнэ. Буряад дунда хургуулида түрэлхи литература хуралсалай предмет болгогдожо, үзэгдэжэ байдаг гээшэ. Энэ программа мүнө ө үеын ФГОС баримталан, 6-дахи классай «Бэлиг» хэблэлээр гараһан О.В. Цыщыкова, Ж.Ц. Жамбуева, Ц.Б. Цыренова зохёон «Буряад литература» гэхэн номдо таарууланхай.

Программа иимэ хубинуудһаа бүридэнэ: тайлбари бэшэг, хуралсалай программын онсо шэнжэ, материал шэлэн абалгын заршам, хуралсалай түсэбтэ үзэхэ зүйлэй эзэлхэн хуури, хуралсалай буряад хэлэ гүйсэд шудалхын тула личностнэ, метапредметнэ болон предметнэ дүнгүүд, программын байгуулга ба удха, календарно-тематическа түсэб, хуралсалай методическа хангалга, хабсаргалта.

V-VII классай литературынын курс хурагшадые уран зохёол абьяастайгаар уншаха дуратай, ходорхойгоор, тодо зүбөөр уншаха шадабариинь хүгжэхэ, уншаһан зохёолоо ухаандаа буйлуулан, удхыень зүбөөр элирүүлэн ойлгодог, һонирхдог болгохоһоо гадна хурагшадай зохёол шудалан, шэнжэлэн үзэхэ эхин дадалнуудые бүридүүлхэ, түрэлхи литература тухайгаа юрэнхы мэдэсэтэй болгохо гэхэн **зорилгонуудые** табина.

2. Программын байгуулга ба удха

Оршол. Миф – фольклор – литература. (1 час)

Уран найханай литературынын уг гарбал, бии бололго, гаралга тухай ойлгосо үргэдхэлгэ.

«Дэлхэйн бии болоһон тухай». «Хорёодой үбгэн». (2 час)

Миф тухай ойлгосо. Буряад арадай мифүүд, тэдэнэй янзанууд, зохёон байгуулгын онсо шэнжэнүүдтэйн танилсуулга.

«Буха ноён». «Зандан Жуу Бурхан тухай». (2 час)

«Буха ноён» домогой удха элирүүлхэ. «Зандан Жуу» миф соо хэзээ, ямар үе сагта болоһон үйлэ зураглагдаһые элирүүлхэ.

Творческо практикум. (1 час)

Миф яагаад бии болодог бэ? Геройнууд, тэнгэрийн эзэд, бар хүсэтэ хүнүүд тухай мифүүдые уншаха.

Класһаа гадуур уншалга. 3 час)

В. Ш. Гунгаровой «Мифүүд ба домогууд» (Улаан- Үдэ, 2001, «Бэлиг» хэблэл) гэхэн ном сооһоо ө ө рынгө ө уг гарбал тухай миф оложо уншалга.

II. Арадай аман зохёол. Ульгэр тухай ойлгосо. «Аламжа Мэргэн» ульгэр. (7 час)

Эпос тухай ойлгосотой танилсуулга, эпическэ зохёол соохи үүргэтэй, буряад арадай үльгэрнүүдэй онсо илгаатай, уран найруулгынь шэнжэ, онсо зүйлнүүдтэнь анхарал хандуулга. Эдэ бүгэдэ тухай жэшээнүүд дээрэ үндэхэлэн юрэнхы ойлгосо үгэхэ.

Творческо практикум. (1 час)

«Мүнө ө сагай Аламжа Мэргэн» гэхэн нэрэтэй багахан хө ө рө ө бэлдэхэ.

«Бө ө мүргэлэй зохёол». «Хаан Шаргай хадын бии болоһон» тухай. (2 час)

«Буряад хэлэнэй сахим нураха бэшэг» соохи «Ёһо заншал» гэхэн һалбари хэрэглэхэ.

III. Бэшэмэл зохёол. Буряад литература тухай... (2 час)

Уран зохёол 3 түхэлдэ хубаардаг, түлэб бүхэн хэдэн жанрнуудһаа бүридэдэг гэхэн ойлгосо дэлгэрэнгыгээр ойлгуулха.

Ниитэ монгол зохёол. Буддын шажанай уран зохёол тухай ойлгосо. «Шэдитэ хүүр»,

«Хэнтэг үбгэн ба гэнэн хүгшэн». «Арсалан һарлаг хоёр». (4 час)

Буддын шажанай зохёолнуудай гол удхада анхаралаа хандуулха.

Творческо практикум. (1 час)

Буддын шажанай зохёолой онтохонууд болон арадай аман зохёолой онтохонуудыг зэргэсүүлэн сасуулха.

«Сайн үгэтэ эрдэнийн сан субашид ». (Зохёолһоо хэхэгүүд). (4 час)

«Сайн үгэтэ эрдэнийн сан субашид». «Субад» гэхэн зохёолой байгуулга, гол удха, тэрэнэй заабаринуудта нурагшадай анхарал хандуулха, зүбө ө р ойлгуулха шухала.

3.2. ХҮШ – ХХ зуун жэлэй эхин үеын уран зохёол ХҮШ-ХХ зуун жэлэй эхин үеын уран зохёол тухай ойлгосо... «Бэлиг-үүн толи» (Зохёолһоо хэхэгүүд). (5 час)

ХҮШ- ХХ зуун жэлэй эхин үеын бэшэмэл зохёолнуудай янзануудтай танилсуулга. Угай бэшэг, замай тэмдэглэлнүүдэй үүргэнүүдыень элирүүлжэ туршалга.

3.3. ХХ зуун жэлэй уран зохёол тухай... (9 час)

Буряад романуудай гол шухала удха шанарыг элирүүлхэ, уран зохёолшо роман бэшэхэдээ ямар уран һайханай аргуудыг хэрэглэнэб гэжэ тэмдэглэхэ. Роман соо хэр олон хүнэй харилсаан харуулагдажа болохоб гэжэ ойлгуулха...

Ч. Ц. Цыдендамбаев «Банзарай хүбүүн Доржо». (8 час)

Романай сюжет, зүрилдө ө н (конфликт), байгуулга, геройнуудынь. Үнэн сэхээр, нэрэ түрээ хухарангүй ябалга гээшэ тон шухала гэжэ ойлгуулха.

Туужа тухай ойлгосо. Б. М. Мунгонов «Хара һалхин». (9 час)

Туужа эпическэ зохёолой нэгэ жанр болоно гэхэн ойлгосотой танилсуулга. Авторай уран аргуудыг хэрэглэлгэ (зураглал, диалог, портрет г.м.) ямар үүргэтэйгээр хэрэглэгдэхыг элирүүлхэ шадабари үргэдхэлгэ.

Ц. Н. Номтоев «Эдэбхи». (4 час)

Уран зохёолшын намтартай танилсажа, юундэ ехэнхидээ үхибүүдтэ зорюулжа бэшэнэб гэжэ элирүүлхэ. Уншаһан зохёолоороо һанамжаяа хубаалдажа һуралга хүгжө ө хэ.

Творческо практикум. (1 час)

Хизаар ороноо шэнжэлгын талаар... Багшын үзэмжө ө р.

Хө ө рө ө н тухай ойлгосо. Ц-Д. Ж-Б. Дамдинжапов «Юрын буряад эхэ». (5 час)

Зохёол уншахадаа, юундэ уран зохёолшо хө ө рө ө нэйнгө ө эхиндэ гол нюурайнгаа нэрыень Бүмбүү хүгшэн гэжэ үгэнэб, харин һүүлшын мурнуудтэ Бүмбүү Базаровна гэнэб? Ө ө рынгө ө һанамжа баталалга.

А. Г-Н. Лыгденов «Морин хуур». (3 час)

Зохёол уншаад, һанал бодолоо хэлэжэ, баталжа һургалгыг үргэдхэхэ. Хө ө рө ө рэдэ ө эмхидхэлгэ.

3.3.2. Лирическэ зохёол. Б.Д. Абидуев «Сонхоор малайһан һара», «Алтан далай». А. Л. Ангархаев «Баһал сэдхэлдэмни- бага һанамни. Г. Х. Базаржапова-Дашеева «Зунай үдэшэ», «Нара хүлээнэб». Ш-Х. Базарсадаева «Түрэлхи хэлэн», «Сэдхэлэй үгэ». (6 час)

Лирическэ зохёол соохи уран үгын удха шанар ба үүргэ. Ритм ба шүлэгэй хэмжүүр. Буряад шүлэгэй байгуулга. Ород шүлэгэй байгуулгын илгаа. Олицетворени, метафора тухай ойлгосо үргэдхэлгэ.

Творческо практикум. Класһаа гадуур уншалга. Л. Тапхаев «Зүүн Саяан», Г. Дашабылов «Алтаргана». В. Намсараев «Гайхаха һайхан мэдэрэл». (2 час)

Шүлэглэмэл мурнуудэй түрүүшын абяануудыг холбожо, «толгой холболго» (аллитераци) байгуулжа туршаха.

3.3.3. Лиро-эпическэ зохёол. Баллада тухай ойлгосо. Ц-Б. Бадмаев «Хүбүүхэн тухай баллада», «Баллада». Ц-Д. Дондогой «Гэр тухай баллада». (5 час)

Баллада тухай ойлгосотой танилсуулга. Эдэ гурбан балладануудыг ёһотой балладын маягтай зохёолнууд гэжэ баталха.

Поэмэ тухай ойлгосо. Д. Ц. Дамбаев «Дуулыш, минии атом!». Д. Р. Доржиева «Нүүдэл түүдэгүүд». (5 час)

Поэмэнүүдэй лирическэ шүлэгһө ө ба балладаһаа илгааень харуулха. Д. Доржиевагай поэмэ соохи зүүн зүгэй арадуудай зохёолнуудай шанар шэнжэ маяг онсо гэжэ элирүүлхэ.

Творческо практикум. (1 час)

Онһон үгэнүүдыг, уран зохёолшодой уянгата мурнуудыг зүбө ө р хэрэглэжэ һургалга.

3.3.4. Драматическа зохёол. Драма. Ц. Г. Шагжин «Будамшуу» (6 час)

Драматическа зохёолой гол жанрнуудтай танилсуулга.

Творческо практикум. (1 час) Элидхэл-шэнжэлгэ бэшэхэ дадал үргэдхэлгэ.

Уншагшадай конференци. Миф. Фольклор. Литература.

Жэл соо үзэхэнэ ө бүридхэл. (5 час)

3. Календарно-тематическа түсэб
6 класс. Буряад литература. I четверть.

№ п/п	Хэшээлэй сэдэб	Сагай хубаари	Бурагшад ай ажаябуулгын шэнжэ	Хараалагдаһан дүнгүүд			Шалгалтын түхэлнүүд	Болзор	
				предметнэ	личносно	метапредметнэ		түсэб өр	Бодото байдалаар
1	I. Оршол. Миф – фольклор – литература.	1ч.	Индивидуальна хүдэлмэри-уншалга. Бүлэг өр хүдэлмэри – литературын шэнжэнүүдые шүүмжэлхэ.	«Миф-фольклор - литература» гэхэн мэдэсэ тобшолон онсодхохо,	Шэнэ юумэ мэдэхэ дадал үргэдхэхэ.	Искусствын һалбаринууд тухай мэдэсэеэ хэрэглэхэ	Сээжэ харюу		
	Домог угэ. Домог тухай ойлгосо.	5							
2	1.«Дэлхэйн бии болоһон тухай».	1	Индивидуальна хүдэлмэри-текст дээрэ ажал. Бүлэг өр хүдэлмэри – сугтаа	Аман зохёолой жанрнуудые илгажа һураха	Арад зоной, ондоо яһатанай мифүүдые холбоо хараха дадал	Ажалаа тодоор, зүбөөр дамжуулха, мүнөө үеын байдалтай холбохо.	Асуудалд а харюу		
3	«Хорёодой үбгэн».	1	ажаллаха.						

4	«Буха ноён». «Зандан Жуу Бурхан тухай».	1							
5	Ххх. Творческо практикум.	1 час	Индивидуальна хүдэлмэри- зохёолго бэшэхэ.	Бэшэмэл ба аман хэлэлгээ зүбөөр хэрэглэхэ, бүридхэхэ	Арад зоной ба байгаалиин нягта холбоо хараха дадал	Үгын баялиг, бэшэмэл ба аман хэлэлгээ хүгжөөхэ.	Сээжэ харюу		
6	Класчаа гадуур уншалга.	1 час	Индивидуальна - текст дээрэ ажал Бүлэгөөр- бэе бээе шалгалга Фронтальна- асуудалнуудта харюу	Үзэһэн темээе хэр ойлгоһоноо шалгалта, мэдэсээе хэрэглэлгэ	Гансаараа мүн суг хамта хүдэлхэ шадабари олгохо	Аман ба бэшэмэл хэлэлгээ хүгжөөхэ, тоб байса харюусаха, зэргэсүүлгэ хэхэ	Асуудалд а харюу		
	Арадай аман зохёол.	6 саг							
7	Арадай аман зохеол тухай ойлгосо Үльгэр тухай ойлгосо. «Аламжа Мэргэн» үльгэр.	1	Фронтальна – асуудалда харюу Индивидуальна - текст дээрэ ажал	Арадай аман сохёол тухай мэдэсээе үргэдхэхэ, шүлэглэмэл жанрнуудыень илгажа һураха	Үзэһэн темээр һонирхохо, сугтаа хүдэлхэ дадалаа үргэдхэхэ	Уншаһанаа хөөрөжэ шадаха, харюугаа жэшээнүүдээр баталха	Шалгалты н тест		
8	Аламжи Мэргэн хубуун Агуй Гоохон дуухэй хоерой түрэнэн	1							

	гараһан тухай								
9	3,8,9-хи булэгуудэй удха	1							
10	Аламжи Мэргэн хубуунэй Агуу Гоохон дуухэйгээ бэдэржэ олоһон тухай	1							
11	Аламжи Мэргэн хубуунэй хоер зутан абганараа дараһан тухай	1							
12	Творческо практикум.	1 час	Фронтальна – асуудалда харюу Индивидуальна - текст дээрэ ажал	Зохёожо туршаха.	Үзэһэн темээр һонирхохо, сугтаа хүдэлхэ дадалаа үргэдхэхэ.	Үзэһэнөө, мэдэсээ холбон хөөрэхэ, зэргэсүүлхэ.	Творческ о гү, али проектна ажал		
	«Бөө мүргэлэй зохёол».	2							

13	Боо мургэлэй зохеол тухай ойлгосо.	1							
14	«Хаан Шаргай хадын бии болоһон» тухай.	1 саг	Бүлэгөөр-текст дээрэ ажал Фронтальна – асуудалда харюу	Бө ө мургэлэй зохоолтой танилсаха, илгaha	Суг хамта хүдэлхэ шадабари олгохо.	Холбоо хэлэлгээеэ хурсадхаха. Аман хэлэлгэ дээрэ ажаллаха,	Хүсэнэг дээрэ ажал		
	III. Бэшэмэл зохоол. Буряд литература тухай...	8 саг	Индивидуальна - зохоохы ажал	Бэшэмэл ба аман хэлэлгээеэ зүбөөр хэрэглэхэ, бүридхэхэ	Арад зоной ба байгаалиин нягта холбоо хараха дадал. Нигүүлсэхы сэдхэл, оршон тойронхи байгаалия, хүниие гамнаха сэдхэл түрүүлхэ.	Үгын баялиг, бэшэмэл ба аман хэлэлгээеэ хүгжөөхэ. Уншаһанаа оршон тойронхи байдалтай зэргэсүүлэн хараха.	Бэшэмэл ажал		
	Буряд литература тухай ойлгосо	1							
15-16	Ниитэ монгол зохоол. Буддын шажанай уран зохоол тухай ойлгосо. «Шэдитэ хүүр», «Хэнтэг үбгэн ба гэнэн	2 саг	Индивидуальна - текст дээрэ ажал Бүлэгөөр- бэе бэеэ шалгалга	Буддын шажанай уран зохоол тухай мэдэсэ үргэдхэн, хүндэ ямар нүлөө үгэдэгыень элирүүлхэ.	Гансаараа мүн суг хамта хүдэлхэ шадабари олгохо.	Аман хэлэлгэ дээрэ ажаллаха. Хэлэеэ хурсадахаха.	Уран уншалга		

	хүгшэн». «Арсалан нарлаг хоёр».								
17	Творческо практикум.	1 час	Индивидуальная - текст дээрэ ажал Бүлэгөөр- бэе бэе шалгалга Фронтальная- асуудалнуудта харюу	Үзэһэн темээ хэр ойлгоһоноо шалгалта, мэдэсээ хэрэглэлгэ	Гансаараа мүн суг хамта хүдэлхэ шадабари олгохо	Аман ба бэшэмэл хэлэлгээ хүгжөөхэ, тоб байса харюусаха, зэргэсүүлгэ хэхэ	Асуудалд а харюу		
18	Сайн үгэтэ эрдэнийн сан субашид ». (Зохёолһоо хэхэгүүд). «Субад», «Үнэтэ худаг», «Сэсэн туулай».	1 час	Индивидуальная - текст дээрэ ажал Фронтальная- зохёолнуудай удха тайлбарилха	Буддын шажанай зохёолнуудтай танилсаха, илгажа хураха.	Хүн зондо, оршон тойронхи байгаалида нигүүлсэхэ сэдхэл түрэхэ. хургаал заабари дээрэ хүмүүжүүлхэ.	Ондоо шажануудтай сасуулга хэхэ.	Асуудалн уудта харюу		

19	Сайн үгэтэ эрдэнийн сан субашид ». (Зохёолһоо хэхэгүүд). «Туулайн шал», «Сахали ба мэлхэй», «Үргэлэй ямаан», «Нарьһан эрбээхэй».	1 час	Индивидуальная - текст дээрэ ажал Бүлэгөөр- бэе бэе шалгалга Фронтальная- удха тайлбарилха	Гол бодол элирүүлжэ хураха	Геройнуудай абари зан дээрэ арадай сэдхэхэ ябаһан идеал гаргаха.	Өөрын һанамжа хэлэжэ хураха, жэшээгээр баталха.	Удха хөөрэлгэ, асуудалда харюу.		
----	--	-------	--	----------------------------	--	---	---------------------------------	--	--

2-0	ХҮШ – ХХ зуун жэлэй эхин үеын уран зохёол ХҮШ-ХХ зуун жэлэй эхин үеын уран зохёол тухай ойлгосо... «Бэлиг-үүн толи» (Зохёолһоо хэһэгүүд). (106-110 н.)	2 саг	Индивидуальна - текст дээрэ ажал Фронтальна-удха тайлбарилха	һургаалай зохёолтой танилсаха, онсо шэнжэнүүдыень гаргаха.	Удхалан зохёохы шадабарияа һайжаруулха.	Зэргэсүүлгэ хэхэ, харюугаа баталха	Сээжэлдэ хэ		
	ХХ зуун жэлэй эхин уеын уран зохёол тухай	5							
21	18-20 зуун жэлэй эхин уеын уран зохеол тухай ойлгосо Эрдэни-Хайбзун Галшиев тухай	1							
22	Бэлигуун толи. Аба эжыдэ, аха зондо хундэтэйгоор хандаса	1							

23	Айлшаниие угталга. Харгы замда бэээ абажа ябалга	1							
24	Х.х «Эхэ эсэгийн нангин уялга тухай» найруулга бэшэхэ	1							
	20-хи зуун жэлэй уран зохеол	8							
25 - 26	Ч. Ц. Цыдендамбаев «Банзарай хүбүүн Доржо». «Борхоног».	2	Бүлэгөөр- текст дээрэ ажал Фронтальна-удха тайлбарилха	Роман тухай ойлгосо үргэдхэхэ, Д.Банзаров тухай хөөрөө бэлдэхэ	Зохёолой шүүлбэри хэхэ анаха дадал үргэлжэлүүлхэ, гүнзэгырүүлхэ	Һуралсалай түсэб табижа һураха, тэрэнээ хэрэглэхэ	Ажалай дэбтэр соо хүдэлхэ		
27	«Гуламтын дэргэдэ». «Мархансай»	1							
28	Балдан . Хоердохи булэгһоо. Аюухан	1							

29	Гурбадахи булэгэй тобшо удха.Хэшэгтэ нагаса.	1							
30	Туруушын алхамууд. 4,8,9 булэгуудэй тобшо удха.	1							
31	Шэдитэ таха	1							
32	Х.х «Доржо- ерээдуйн эрдэмтэн» элидхэлнуудые хамгалалга.	1							
	Туужа тухай ойлгосо. Б. М. Мунгонов «Хара налхин».	5 час							
33	Б.М.Мунгоновой намтар. Гайхалтай олзо.	1	Бүлэгөөр- текст янза бүрээр уншаха. Индивидуална- өөрыгөө шалгаха Фронтальна- удха тайлбарилха	Туужын сюжетэй һубарил тэмдэглэхэ, янза бүрээр уншаха.	Хүн зондо, оршон тойронхи байгаалида нигүүлсэхы сэдьхэл түрэхэ	Зорилго түсэб табижа ажаллаха, зэргэсүүлгэ хэжэ харюусаха	Словарна хүдэлмэр и		

34	«Заповеднигэй директор». «Туниин туудэг»	1							
35	Бургэд-Иван Дайсан элируулэгдэбэ.	1							
36	Бандеровецые бариха даабаритан. «Хорото могойн хойноһоо»	1							
37	Х.х. «Георгий Николаевич-патриот, эрхим хумуужуулэгшэ»	1							

	Ц. Н. Номтоев «Эдэбхи». Туужа.	3 ч.	Индивидуальна хүдэлмэри- уншалга. Бүлэгө ө р хүдэлмэри – сугтаа ажаллаха.	зохёол уншаад, хамтын ажалтай танилсаха, хүдө ө зоной ажабайдал	Шэнэ юумэ мэдэхэ дадал үргэдхэхэ.	Үзэһэнөө, мэдэсээ холбон хөөрэхэ, зэргэсүүлхэ.	Сээжэ харюу		
38	«Эдэбхи» туужаһаа хэһэг. 1 бүлэгэй удха.2-хи бүлэгэй удха.	1							

39	3-хи,4-хи булэгуудэй удха	1							
40	Творческо практикум.	1 ч.	Индивидуальная хүдэлмэри- зохёолго бэшэхэ.	Ямар нэгэ һонин ушар тухай гү, али өөрынгөө дуратай юумэн тухай багахан рассказ зохёохо.	Зохёохы дадалаа үргэдхэхэ	Үгын баялиг, бэшэмэл ба аман хэлэлгээ хүгжөөхэ.	Асуудалда харюу		
8- 10	Хөөрөөн тухай ойлгосо. Ц-Д. Ж- Б. Дамдинжапов «Юрын буряад эхэ».	3час	Фронтальная –асуудалда харюу Индивидуальная- текст дээрэ ажал	Зохёолой сюжет, композици гэһэн литературна ойлгосонуудт ай танилсаха, зохёолой онсо шэнжэ илгаха шадабария дээшэлүүлхэ.	Үзэһэн темээр һонирхохо, сугтаа хүдэлхэ дадалаа үргэдхэхэ.	Уншаһанаа хөөрэжэ шадаха, харюугаа жэшээнүүдээр баталха, арадайнгаа ёһо заншал шудалха	Шалгалты н тест		
41	1 булэгэй удха.2-хи булэгэй удха	1							

42	3-хи булэгэй удха	1							
43	Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай уедэ эгэршэгүй зориг харуулһан буряад эхэнэр тухай найруулга бэшэхэ.	1							
	А. Г-Н. Лыгденов «Морин хуур».	2 саг	Бүлэгө ө р хүдэлмэри – сугтаа ажаллаха.	Бэшэмэл ба аман хэлэлгээ зүбөөр хэрэглэхэ, бүридхэхэ	Үзэһэн темээр мэдэсээ бүридхэхэ	Үзэһэнөө, мэдэсээ холбон хөөрэхэ, зэргэсүүлхэ.	Проект хамгаалга		
44	Уран зохеолшын намтар ба торческо зам.	1							
45	Уран гоеор уншалгын хэшээл.	1							
	Басни тухай ойлгосо.	2 час	Индивидуальна хүдэлмэри-уран уншалга. Бүлэгө ө р хүдэлмэри – сугтаа ажаллаха.	Шүлэглэмэл жанрай баснитай танилсаха, илгаха. Басниин хэлэн, уран аргуудтай	Үзэһэн темээр һонирхохо, сугтаа хүдэлхэ дадалаа үргэдхэхэ.	Басниин уран аргуудые, илгажа шадаха. Гол боолыень илгаруулжа шадаха.	Сээжэлдэ хэ		

				танилсаха					
46	Бато Базарон «Эрдэмтэ эрбээхэй».	1							
47	Г. Чимитов «Эрэ тахяа», «Шарга тэргэ хоёр».	1							
	Лирическэ зохёол.	4час							
48	Б.Д. Абидуев «Сонхоор малайхан һара», «Алтан далай».	1							
49	А. Л. Ангархаев «Баһал сэдьхэлдэмни- бага наһамни».	1							

50	Г. Х. Базаржапова-Дашеева «Зунай үдэш», «Нара хүлээнэб».	1							
51	Ш-Х. Базарсадаева «Түрэлхи хэлэн», «Сэдьхэлэй үгэ».	1	Фронтальна –асуудалда харюу Индивидуальна- текст дээрэ ажал	Поэдүүдэй зохёохы намтартай танилсан, шүлэгэй гол удха ойлгохо, авторай мэдэрэл таажа һураха.	Суг хамта хүдэлхэ шадабари олгохо.	Холбоо хэлэлгээ хурсадхаха. Аман хэлэлгэ дээрэ ажаллаха	Уран уншалга, сээжэ хөөрөлгэ		
	Творческо практикум. Класчнаа гадуур уншалга	2							
52	Л. Тапхаев «Зүүн Саяан», Г. Дашабылов «Алтаргана».	1							
53	. В. Намсараев «Гайхаха найхан мэдэрэл».	1 час	Индивидуальна- текст дээрэ ажал Бүлэгөөр- бэе бээе шалгалга Фронтальна- удха тайлбарилха	Шүлэгэй удха, гол бодол элирүүлжэ һураха	Өөрын уран уншалгын дадалаа дээшэлүүлхэ	Бэшэ хүнүүдэй ба өөрын уншанаа шагнаха, хөөрөжэ шадаха, сэгнэхэ.	Уран уншалга		

	Лиро-эпическэ зохёол.	4 час							
54	Баллада тухай ойлгосо. Ц-Б. Бадмаев «Хүбүүхэн тухай баллада».	1							
55	«Баллада».	(1 час)	Индивидуальна- текст дээрэ ажал Бүлэгөөр- бэе бээ шалгалга Фронтальна- удха тайлбарилха	Уран уншалга, удхын сохилто гэнэн ойлгосонууды е элирүүлхэ	Өөрын уран уншалгын дадалаа дээшэлүүлхэ	Бэшэ хүнүүдэй ба өөрын уншаһанаа шагнаха, хөөрөжэ шадаха, сэгнэхэ.	Шалгалтын уншалга		

56	Ц-Д. Дондогой «Гэр тухай баллада».	1 час	Индивидуальна- текст дээрэ ажал Бүлэгөөр- бэе бээ шалгалга Фронтальна- удха тайлбарилха	Бэшэмэл ба аман хэлэлгээ зүбөөр хэрэглэхэ, бүридхэхэ	Геройнуудай абари зан дээрэ арадай сэдхэжэ ябаһан идеал гаргаха.	Өөрын ханамжа хэлэжэ хураха, жэшээгээр баталха.	Удха хөөрэл гэ, асуудалда харюу.		
57	Уран уншалгын хэшээл	1 час	Индивидуальна- текст дээрэ ажал Бүлэгөөр- бэе бээ шалгалга Фронтальна- удха тайлбарилха	Уран уншалга, удхын сохилто гэнэн ойлгосонууды элирүүлхэ	Өөрын уран уншалгын дадалаа дээшэлүүлхэ	Бэшэ хүнүүдэй ба өөрын уншаһанаа шагнаха, хөөрөжэ шадаха, сэгнэхэ.	Удха хөөрэл гэ, асуудалда харюу.		

	Поэмэ тухай ойлгосо	3							
58	. Д. Ц. Дамбаев «Дуулыш, минии атом!».	1 час	Бүлэгөөр- текст дээрэ ажал Фронтальна- удха тайлбарилха	Шүлэгэй удха, гол бодол элирүүлжэ хураха	Геройнуудай абари зан дээрэ арадай сэдьхэжэ ябаһан идеал гаргаха.	шүлэг шүүлбэрилхэ арга үргэдхэхэ.	Ажала й дэбтэр соо хүдэлх э		
59	Д. Р. Доржиева «Нүүдэл түүдэгүүд».	1 час	Бүлэгөөр- текст янза бүрээр уншаха. Индивидуална- өөрыгөө шалгаха Фронтальна- удха тайлбарилха	Басни тухай мэдэсээ үргэдхэхэ, зохёолой хургаал элирүүлхэ, уншаха дадал, аман хэлэлгэ хүгжөөхэ, хайжаруулха.	Асуудал табижа хураха, юумэнэй нарин холбоо хаража, өөрын һанамжа хэлэхэ	Зорилго түсэб табижа ажаллаха, зэргэсүүлгэ хэжэ харюусаха.	Слова р на хүдэлм эри		
60	Х.х.х. Творческо практикум.	1 час	Индивидуальна- зохёохы ажал	Бэшэмэл ба аман хэлэлгээ зүбөөр хэрэглэхэ, бүридхэхэ	Арад зоной ба байгаалиин нягта холбоо хараха дадал. Нигүүлсэхы сэдьхэл, оршон тойронхи байгаалия, хүниие гамнаха сэдьхэл түрүүлхэ.	Үгын баялиг, бэшэмэл ба аман хэлэлгээ хүгжөөхэ. Уншаһанаа оршон тойронхи байдалтай зэргэсүүлэн хараха.	Зохёол го		

	Драматическа зохёол. Драма.								
	Ц. Г. Шагжин «Будамшуу».	3 саг	Индивидуальна- текст дээрэ ажал Бүлэгөөр - удха тайлбарилха	Драма ба тэрэнэй жанруудтай танилсаха.Коме ди гэжэ юуб? Зохёолой онсо шэнжэнүүдтэй танилсаха.	Өөрын уран уншалгын дадалаа дээшлүүлхэ	Зохёолой онсо шэнжэнүүдые гаргаха дадал дээшлүүлхэ. Оршон тойронхи байдалтай зэргэсүүлэн харалга.	Сээжэ харюу		
61	1-хи үйлэ.	1							
62	Хоердохи үйлэ	2							
63	Творческо практикум. Багшын үзэмжө өр.	1 час	Индивидуальна хүдэлмэри- уншалга. Бүлэгө өр хүдэлмэри – сугтаа ажаллаха.	Зохёолой уран аргууд ба шүүлбэрилхэ арга үргэдхэхэ.	Уран уншалга хүгжөөхэ.	Зохёол шүүлбэрилхэ арга үргэдхэхэ.	Анализ		
	Уншагшадай конференци.	1							

64	Миф. Фольклор Литература.	1							
65	Жэл соо үзэхэнөө бүридхэл	1	Индивидуальна- текст дээрэ ажал Бүлэгөөр - удха тайлбарилха	Зохёолой онсо шэнжэнүүдтэй танилсаха.	Өөрын уран уншалгын дадалаа дээшэлүүлхэ	Зохёолой онсо шэнжэнүүдые гаргаха дадал дээшэлүүлхэ. Оршон тойронхи байдалтай зэргэсүүлэн харалга.	Сээжэ харюу		

4. Нуралсалай методическа хангалга

1. «Буряад литература» О. В. Цыцыкова, Ж. Ц. Жамбуева, Ц. Б. Цыренова., Улаан- Үдэ, 2014 он;
2. Буряад нургуулийн программанууд. «Буряад литература» 5-11 классууд. Улаан- Үдэ, 2008 он;
3. Буряад хэлэн болон литератураар дунда нургуулийн нуралсалай заршам. Улаан- Үдэ, 2004 он;
4. Цыренова Ц.Б. «Булагай эхин»: Үхибүүдэй хрестомати. 2-дохи хэблэл. Улаан- Үдэ, 2008 он;
5. Буряад хэлээр, уншалгаар, буряад литератураар нурагшадай мэдэсэ, шадабари, дадал сэгнэхэ эрилтэ. Улаан-Үдэ, 2007 он.
6. Э. Дугаров «Шэлэгдэмэл зохёолнууд». . Улаан-Үдэ, «Бэлиг», 2011 он.

Шэнэ онол арга:

1. Компьютер
2. Проектор
3. Интерактивна самбар
4. «Буряад хэлээр сахим нураха ном»
5. Буряад уран зохёолой соносохо номой хан (аудиобиблиотека)

Шалгаха хэрэгсэл :

- Шалгалтын асуудалнууд ба даабаринууд;
- М-тест
- Электрон номой тестнүүд

Интернет онол арга:

- <http://www.edu.ru> – Федеральный портал «Российское образование».
- <http://www.edu03.ru/>-Министерство образования и науки РБ
- <http://www.buryadxelen.org>
- <http://www.nomoihan.org>
- <http://www.ict/edu.ru/> - Портал «Информационно-коммуникационные технологии в образовании».
- <http://www.Kpmo.iv-edu.ru/> – Сайт регионального комплексного проекта модернизации образования.
- <http://fcior.edu.ru/> - Федеральный центр информационно-образовательных ресурсов.
- <http://www.rikuo.ru/> – Сайт республиканского института кадров управления и образования.